

#2: Zet democratische principes in voor succesvolle participatie

Mensen die ruimte krijgen om deel te nemen aan besluitvorming en de processtappen begrijpen, voelen zich betrokken. Wanneer de procedure als rechtvaardig wordt ervaren, is een besluit ook makkelijker te accepteren. Of het nu aansluit op je individuele mening of niet. Maak daarom van een participatieproces een democratisch proces. Het is de basis voor een transparante en succesvolle procedure. Inzet van democratische principes zorgt voor een breder maatschappelijk gedragen besluit.

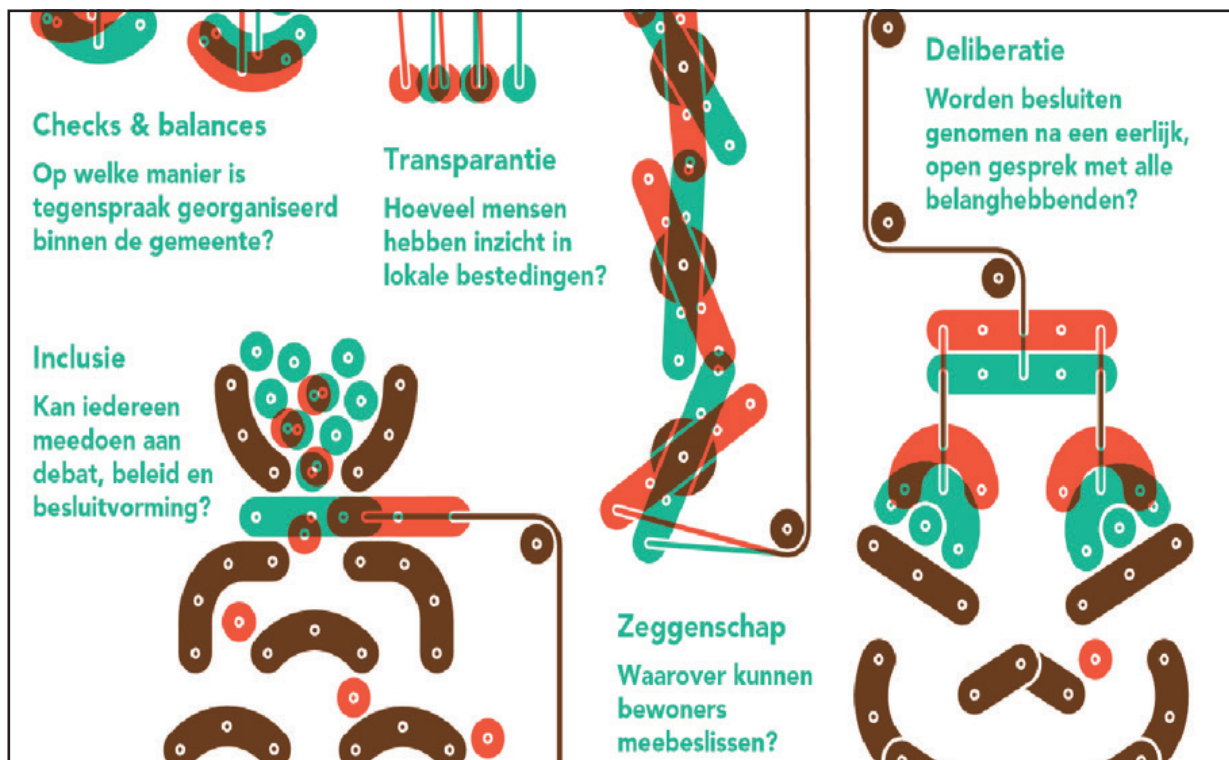

Tip: gebruik het democratisch zakboekje bij de vormgeving van een democratisch participatieproces voor het uitvoeringsplan op wijkniveau.

De toepassing

Geef in een vroeg stadium een proces vorm waarin u uitgaat van democratische principes:

- Geef niet alleen aandacht aan meerderheden, maar geef ook minderheden een stem, bijvoorbeeld via methoden als Deep Democracy (*Inclusie*).
- Neem besluiten op basis van uitwisseling van argumenten na een open gesprek met alle belanghebbenden, bijvoorbeeld met de eDemocratie-tool Argu (*Deliberatie*).
- Maak het besluitvormingsproces duidelijk en toegankelijk, wees bijvoorbeeld open en eerlijk over hoe het besluitproces gaat verlopen, en over redenen voor de keuzes die worden gemaakt (*Transparantie*).
- Organiseer tegenspraak door een 'waakhond' van de democratie, bijvoorbeeld door een kritische onafhankelijke rekenkamer, burgerforum of lokale pers (*Checks & Balances*).
- Maak duidelijk wie waarover zeggenschap heeft, en waarover bewoners kunnen (mee) beslissen (*Zeggenschap*).
- Organiseer of toets of er onder bewoners draagvlak is voor beslissingen, bijvoorbeeld via een burgerpanel (*Legitimiteit*).

Let op: niet alle bewoners en betrokkenen zullen het eens zijn met uw besluit – het gaat immers om een besluit in het collectief belang.

In de praktijk

In de Purmerendse wijk Overwhere gaat komende jaren het aardgas verdwijnen. De gemeente investeert stevig in wijktransitie-teams die bewoners begeleiden bij de transitie. Zij zorgen voor de juiste informatie om per woning de alternatieven in kaart te brengen. Individuele woningeigenaren mogen namelijk zelf een keuze maken uit de verschillende warmte-alternatieven. Lees [hier](#) meer.

De volgende stap

Deze les is één van de zeven uitkomsten van een Community of Practice. Lees de inleiding van de lessen voor context en de overige lessen voor meer inzichten. Meer weten? Kijk ook naar:

- De oogst van de [Democratic Challenge](#) van de VNG die helpt om uw lokale democratie te versterken.
- De [webtool Om Ons](#) die netbeheerder Alliander ontwikkelde om gemeenten te helpen bewoners te betrekken bij besluitvorming over een nieuwe energievoorziening.